

DE WOR CODE

DE WET OP DE
ONDERNEMINGSRADEN
ONTWARD

Radboud Hafkenscheid



Inhoud

Voorwoord 9

Inleiding 11

1 Wet op de ondernemingsraden – Algemene bepalingen 13

Artikel 1 – Wetsbegrippen 13

2 De instelling van ondernemingsraden 21

Artikel 2 – Instelling van de ondernemingsraad 21

Artikel 3 – Gemeenschappelijke ondernemingsraad 23

Artikel 4 – Afzonderlijke ondernemingsraad 25

Artikel 5 – Ontheffing van de plicht tot instelling van een ondernemingsraad 26

Artikel 5a – Instelling van vrijwillige OR of op grond van cao 28

3 Samenstelling en werkwijze van de ondernemingsraden 31

Artikel 6 – Samenstelling ondernemingsraad 31

Artikel 7 – Voorzitter ondernemingsraad 35

Artikel 8 – OR-reglement 36

Artikel 9 – Verkiezing van de ondernemingsraad 39

Artikel 10 – Verkiezing van de ondernemingsraad 42

Artikel 11 – Verkiezing van de ondernemingsraad 44

Artikel 12 – Zittingsduur van de ondernemingsraad 45

Artikel 13 – Uitsluiting OR-lid 47

Artikel 14 – Werkwijze van de ondernemingsraad 49

Artikel 15 – Instelling van commissies 52

Artikel 16 – Raadplegen van deskundigen 56

Artikel 17 – Faciliteiten en doorbetaling loon 58

Artikel 18 – Vrije tijd voor onderling beraad en scholing 60

Artikel 19 – Geheimhoudingsplicht 63

Artikel 20 – Geheimhoudingsplicht 63

Artikel 21 – Bescherming tegen benadeling 67

Artikel 22 – Kosten van en voor de ondernemingsraad 71

Artikel 22a – Proceskosten 75

4 Het overleg met de ondernemingsraad 77

Artikel 23 – Overleg met de ondernemer 77

Artikel 23a – Regels voor de overlegvergadering 80

- Artikel 23b – Regels voor de overlegvergadering 82
Artikel 23c – Overleg met onderdeelcommissie 83
Artikel 24 – Bespreking algemene gang van zaken 83

5 Bijzondere bevoegdheden van de ondernemingsraad 87

- Artikel 25 – Adviesrecht van de ondernemingsraad 87
Artikel 26 – Beroepsrecht van de ondernemingsraad 101
Artikel 27 – Instemmingsrecht van de ondernemingsraad 105
Artikel 27, zevende lid Instemmingsrecht uitvoering
pensioenovereenkomsten 117
Artikel 28 – Stimulerende taken van de ondernemingsraad 121
Artikel 29 – Benoemingsrecht bestuursleden 123
Artikel 30 – Adviesrecht benoeming/ontslag bestuurder 124

6 Het verstrekken van gegevens aan de ondernemingsraad 127

- Artikel 31 – Algemeen informatierecht van de ondernemingsraad 127
Artikel 31a – Financiële informatie 130
Artikel 31b – Sociale informatie 134
Artikel 31c – Sociale informatie 136
Artikel 31d – Informatie over beloningsverhoudingen 136
Artikel 31e – Uitzondering informatieverstrekking 137
Artikel 31f – Informatie over uitvoeringsovereenkomst pensioenen 138

7 Verdere bevoegdheden van de ondernemingsraad 139

- Artikel 32 – Ondernemingsovereenkomst 139
Artikel 32a – Vervallen 142
Artikel 32b – Vervallen 142
Artikel 32c – Vervallen 142

8 De centrale ondernemingsraden en de groepsondernemingsraden 143

- Artikel 33 – Instelling centrale/groepsondernemingsraad 143
Artikel 34 – Samenstelling centrale/groepsondernemingsraad 146
Artikel 35 – Bevoegdheden centrale/groepsondernemingsraad 149

9 De medezeggenschap in kleine ondernemingen 153

- Artikel 35a – Vervallen 153
Artikel 35b – Regels voor de personeelsvergadering 153
Artikel 35c – Regels voor de personeelsvertegenwoordiging 156
Artikel 35d – Regels voor de personeelsvertegenwoordiging 159

10	De algemene geschillenregeling	161
	Artikel 36 – Algemene geschillenregeling	161
	Artikel 36a – Geschillenregeling voor de personeelsvergadering	165
11	De bedrijfscommissies	167
	Artikel 37 – Instelling en taak bedrijfscommissie	167
	Artikel 38 – Benoeming leden bedrijfscommissie	168
	Artikel 39 – Werkwijze bedrijfscommissie	169
	Artikel 40 – Jaarverslag bedrijfscommissie	169
	Artikel 41 – Kosten van de bedrijfscommissie	170
	Artikel 42 – Geheimhouding	171
	Artikel 43 – Vervallen	171
	Artikel 44 – Vervallen	171
	Artikel 45 – Vervallen	171
	Artikel 46 – Aanwijzing bevoegde bedrijfscommissie	171
12	Bijzondere taak Sociaal-Economische Raad	173
	Artikel 46a – Bevordering medezeggenschap	173
	Artikel 46b – Vervallen	174
	Artikel 46c – Vervallen	174
13	Bijzondere bepalingen voor ondernemingsraden bij de overheid	175
	Artikel 46d – Bijzondere bepalingen voor ondernemingsraden bij de overheid	175
	Artikel 46e – Overleg met de Raad voor het Overheidspersoneel	179
14	Overgangs- en slotbepalingen	181
	Artikel 47 – Regels voor de uitvoering van de wet	181
	Artikel 48 – Voorlopig OR-reglement	182
	Artikel 49 – Informatie aan Nederlandse Arbeidsinspectie	182
	Artikel 49a – Vervallen	183
	Artikel 50 – Overgangsregeling	183
	Artikel 51 – Bedrijfscommissies	183
	Artikel 52 – Vervallen	184
	Artikel 53 – Bijzondere regels voor het hoger onderwijs	184
	Artikel 53a – Wet niet van toepassing op defensiesector	185
	Artikel 53b – Wet niet van toepassing op Hoge Raad	185
	Artikel 53c – Wet niet van toepassing op bepaalde functies	185
	Artikel 54 – Wijzigingen van de wet	186

15	Andere voor de OR belangrijke wetten en besluiten	187
	Algemene verordening gegevensbescherming	187
	Algemene wet gelijke behandeling	188
	Arbeidsomstandighedenwet en Arbeidsomstandighedenbesluit	188
	Arbeidstijdenwet en Arbeidstijdenbesluit	189
	Besluit verstrekking financiële informatie aan ondernemingsraden 1985	189
	Burgerlijk Wetboek	189
	Structuurvennootschap	189
	Wet arbeidsmarkt in balans	190
	Wet arbeid en zorg	190
	Wet gelijke behandeling mannen en vrouwen	191
	Wet flexibel werken	191
	Wet melding collectief ontslag	192
	Wet op de Europese ondernemingsraden	192
	Wet overgang van onderneming	192
	Wet toekomst pensioenen	193
	Belangrijke adressen	195
	Index	197

Voorwoord

Vroeger had ieder huisgezin een actueel spoorboekje. Onmisbaar voor het op reis gaan. Je las het niet van kافت tot kافت, maar sloeg het op als dat nodig was. Zo is dit boek ook te zien. Het boek bevat vooral raadpleeginformatie over de Wet op de ondernemingsraden (WOR). Raadpleeg de informatie vooral op die momenten dat het nodig is. Het bevat de wettelijke spelregels van de medezeggenschap van zowel ondernemingsraad (OR) als personeelsvertegenwoordiging (PVT). Wetsteksten hebben de eigenschap dat ze ruimte laten voor eigen interpretaties. De wetsartikelen hebben een toelichting nodig om te kunnen begrijpen wat er in de wet staat. Toen in 2004 het later gesneuveld wetsvoorstel Wet medezeggenschap werknemers werd ingediend besloeg de tekst 36 pagina's, met daarbij een toelichting van 89 pagina's. Kortom: een wetstekst kan niet zonder toelichting, en ook de jurisprudentie werpt soms nieuw licht op wat er uit een wetstekst begrepen mag worden.

Bij het knikkeren gaat het om het behalen van de knikkers, en dan is het handig om de regels van het spel te kennen. Zo werkt het ook voor de OR en PVT. Die zijn uit op het behalen van resultaat in het overleg met hun bestuurder. Soms is het nodig om de spelregels erbij te halen, om op die manier invloed te garanderen op de belangrijke besluiten.

Er zijn bestuurders die de WOR het liefst ritueel zouden willen verbranden. Ze ervaren de wet als procedureel geneuzel, als lastig, als overbodig, als afleidend van datgene wat bereikt moet worden. In veel gevallen roepen ze zelf dat geneuzel op en wordt de medezeggenschap invloed onthouden. Die komt daardoor niet aan de inhoud van het besluit toe, maar richt de aandacht vooral naar de procedurele regels van de medezeggenschap. Op zo'n moment worden de spelregels een doel en geen middel.

Medezeggenschap draait om het vertegenwoordigen van de collega's in het overleg met de bestuurder. Daarbij is de invloed van de ondernemingsraad bij het nemen van belangrijke besluiten voor organisatie en personeel van belang.

Een woord van dank en respect gaat uit naar diegenen die gedurende vele jaren zich met wet, toelichting en jurisprudentie hebben bezig gehouden.

Frans Vink en Robbert van het Kaar die dat in hun *Inzicht in de onderningsraad* hebben gedaan, en Theo van Leeuwen die twintig jaar medevenoot is geweest en als mijn leermeester in de medezeggenschap ruim 30 jaar lang een belangrijke rol heeft gehad.

Oud-collega Arie Maat bracht ooit een boekje uit met de titel *Wat managers van hun mensen weten*. De flaptekst van het boekje, dat overigens alleen blanco pagina's bevatte, benoemt: "Nog nooit zag ik de kunst van het weglaten zo raak en consequent toegepast." Die quote kan ook voor dit boek van toepassing zijn, want de toelichtingen zijn beknopt en winnen daardoor aan leesbaarheid.

Ik wens de gebruikers van dit boek veel invloed en resultaat in hun medezeggenschapswerk toe en hoop dat dit boek daar een bijdrage aan kan leveren.

Radboud Hafkenscheid
 Februari 2023

1

Wet op de ondernemingsraden – Algemene bepalingen

Artikel 1

Zoals in zoveel wetten het geval is ontkomt de WOR niet aan een artikel waarin toelichting wordt gegeven op de wetsbegrippen die voor de wet van belang zijn. De toelichting geeft inzicht in wie de ondernemer is, wat onder een onderneming verstaan moet worden en welke mensen tot de in de onderneming werkzame personen gerekend moeten worden. De wet zoals hier behandeld, is geldend van 01-01-2023.

Artikel 1 – Wetsbegrippen

- 1** Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt verstaan onder:
 - a** Onze Minister: Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;
 - b** Raad: De Sociaal-Economische Raad, bedoeld in de Wet op de Sociaal-Economische Raad;
 - c** onderneming: elk in de maatschappij als zelfstandige eenheid optredend organisatorisch verband waarin krachtens arbeidsovereenkomst of krachtens publiekrechtelijke aanstelling arbeid wordt verricht;
 - d** ondernemer: de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die een onderneming in stand houdt;

DE WOR CODE

De WOR Code biedt een duidelijke toelichting om te kunnen begrijpen wat er in de Wet op de ondernemingsraden staat. En natuurlijk de relevante jurisprudentie die de wet nog meer handvatten biedt in de praktijk.

De WOR Code zorgt er zodoende voor dat OR- en PVT-leden het beste resultaat kunnen halen uit het overleg met hun bestuurder.

Auteur Radboud Hafkenscheid weet OR en PVT precies te bieden wat er nodig is. Zijn ruime ervaring in het werken met ondernemingsraden en PVT's en zijn eerstegraads onderwijsbevoegdheid helpen hem daarbij. Hij is succesvol auteur en spreker en licentiehouders van de Navigator werkmethode van de ondernemingsraad en PVT® en geregistreerd MZ-opleider.